

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa 19 marca 2021 r.

L.dz. 222/KRIA/2021/w

Pan Hubert Nowak

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Wniosek o wszczęcie kontroli doraźnej

W związku z uzasadnionym przypuszczeniem, że doszło do naruszenia przepisów ustawy, które może mieć wpływ na wynik konkursu realizacyjnego na opracowanie koncepcji architektonicznej budynku Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu, na podstawie art. 607 ustawy z dnia 24 października 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2019), dalej także jako ustawa p.z.p., Izba Architektów RP wnosi o przeprowadzenie kontroli doraźnej w zakresie:

1. zastosowania przez zamawiającego, nieprzewidzianego przepisami ustawy p.z.p., trybu wykluczania uczestników konkursu, w sytuacji, gdy po stronie zamawiającego istnieje konflikt interesów, w rozumieniu art. 56 ustawy p.z.p.;
2. dopuszczeniu możliwości zlecenia wykonania dokumentacji projektowej przez osoby nieposiadające prawa wykonywania zawodu architekta.

Uzasadnienie

Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE jako zamawiający, w rekomendacji Stowarzyszenia Architektów Polskich jako podmiotu, który poprzez udział sędziów konkursowych oraz osobę sekretarza obsługuje postępowanie konkursowe, ogłosiło zaproszenie do udziału w konkursie realizacyjnym na opracowanie koncepcji architektonicznej budynku Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE w Toruniu.

Jak wynika z opublikowanego regulaminu konkursu, w tym wzoru oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z udziału w konkursie na podstawie art. 108 ust. 1 oraz art. 109 ust. 1 pkt 4-5, pkt 6

w zakresie członków Sądu Konkursowego oraz pkt 7-10 Ustawy, stanowiącego załącznik na 3b do regulaminu, warunkiem dopuszczenia do procedury konkursowej jest złożenie przez uczestnika konkursu oświadczenia o niepozostawaniu w konflikcie interesów z członkami sądu konkursowego, w rozumieniu art. 56 ustawy p.z.p. Przepis ten natomiast w sposób precyzyjny i enumeratywny wskazany w ustawie określa przesłanki wyłączenia osób wykonujących czynności w postępowaniu pozostających w konflikcie interesów, i obejmuje: kierownika zamawiającego, członka komisji przetargowej oraz inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia po stronie zamawiającego lub osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania lub osoby udzielające zamówienia. Zatem zakres podmiotowy tego przepisu obejmuje wyłącznie osoby działające po stronie zamawiającego nie zaś uczestników konkursu.

Biorąc pod uwagę istotę konkursu, którego efektem jest możliwość udzielenia przez zamawiającego zamówienia w trybie z wolnej ręki, nie może budzić wątpliwości, że członkowie sądu konkursowego, dokonując wyboru najlepszej pracy konkursowej mogą wpłynąć na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Skoro zaś sędziowie sądu konkursowego są objęci dyspozycją art. 56 ustawy p.z.p., to w przypadku zaistnienia konfliktu interesów to sędziowie, nie uczestnicy konkursu podlegają wyłączeniu z postępowania konkursowego.

Ani ustawa p.z.p., ani wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze nie przewidują możliwości nałożenia na architekta, uczestnika konkursu obowiązku badania istnienia potencjalnego konfliktu interesów z członkami sądu konkursowego, a w konsekwencji złożenia stosownego oświadczenia w tym zakresie. Uczestnik konkursu nie ma również obowiązku wyłączenia się z postępowania konkursowego w przypadku zaistnienia po stronie zamawiającego takiego konfliktu. Przeciwnie, w art. 109 ust. 1 pkt 6 p.z.p. ustawodawca przewidział możliwość fakultatywnego wykluczenia wykonawcy z powodu istnienia konfliktu interesów w rozumieniu art. 56 ust 2 ustawy p.z.p., ale jedynie w sytuacji, gdy zamawiający nie może skutecznie wyeliminować konfliktu w sposób inny niż wykluczenie wykonawcy. Taka sytuacja w przypadku przedmiotowego konkursu nie zachodzi, bowiem zamawiający ma możliwość takiego ukształtowania składu sądu, m. in. poprzez zastąpienie sędziego pozostającego w konflikcie, aby konflikt wyeliminować.

Tym samym, wprowadzenie przez zamawiającego nieprzewidzianego przepisami ustawy p.z.p. trybu wykluczania uczestników konkursu, ogranicza krąg potencjalnych wykonawców startujących w konkursie. W konsekwencji, poprzez zastosowanie przez zamawiającego pozaustawowych kryteriów wykluczania uczestników konkursu, istnieje ryzyko uniemożliwienia jego uczestnikom złożenia pracy konkursowej, a w konsekwencji ich wykluczenie, co wpłynie na wynik konkursu.

Nadto, na etapie ogłoszenia konkursu, jak również weryfikacji wniosków o dopuszczenie do udziału w konkursie, poprzez stosowne oświadczenia osób powołanych do pełnienia funkcji sędziego, zamawiający może na podstawie listy uczestników zarządzać potencjalnym ryzykiem konfliktu interesów

w zakresach wskazanych w ustawie. Zatem nie zachodzą przesłanki dla ograniczenia dostępu do pozyskania zlecenia dla podmiotów spełniających warunki dopuszczenia do udziału w konkursie, na rzecz podtrzymania statusu powołania danych osób do grona jury konkursu.

Istniejącego faktycznego konfliktu interesów nie zlikwiduje również utajnianie listy uczestników dopuszczonych do złożenia pracy konkursowej.

W powołaniu na warunek dopuszczenia do udziału w konkursie o charakterze realizacyjnym polegającym na obowiązku wskazania w zespole projektowym osoby posiadającej uprawnienia do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej, Izba Architektów RP wskazuje, iż nie jest to równoznaczne ze spełnieniem wymogu posiadania prawa do wykonywania zawodu architekta w Polsce. Posiadanie uprawnień, o których mowa w Regulaminie, nie jest bowiem warunkiem wystarczającym dla opracowania dokumentacji projektowej, będącej tak przedmiotem konkursu, jak kolejnych opracowań wskazanych w istotnych postanowieniach umowy na prace projektowe w stosunku do podmiotu dopuszczonego do udziału w konkursie, a którego praca zostanie uznana za najlepszą.

W zakresie bowiem wskazanym w regulaminie, tj. dopuszczenia przez zamawiającego możliwości wykonania dokumentacji projektowej przez osoby nieposiadające prawa wykonywania zawodu architekta, Izba Architektów RP wskazuje, że prawo do wykonania dokumentacji projektowej, będącej przedmiotem konkursu, mają osoby posiadające uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń, jednocześnie wpisane na listę członków Izby Architektów RP oraz posiadające ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanego zawodu. Oczywiście wykonywanie zawodu architekta jest możliwe również przez osoby, które przeszły proces uznawania kwalifikacji nabytych za granicą oraz wpisane zostały na listę członków samorządu zawodowego architektów. Brak tego wymogu, poprzez wskazanie tylko wymogu posiadania uprawnień, może skutkować dopuszczeniem do udziału zespołu lub architekta, który wygrywając konkurs nie będzie mógł być autorem dokumentacji projektowej dla części architektonicznej, a tym samym ponosić za nią odpowiedzialność.

Zgodnie z art. 12 ust 7 ustawy Prawo budowlane podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi między innymi wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę o statusie członkostwa. Zatem samo posiadanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej bez ograniczeń nie uprawnia jeszcze do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w zakresie projektowania architektonicznego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zważywszy na zakres i przedmiot konkursu, jego realizacyjny charakter, jak również wymogi spełnienia w pracy konkursowej przepisów obowiązującego prawa w Polsce, rozstrzygnięcia projektowe etapu koncepcji konkursowej powinny być autorstwa osoby posiadającej prawo do wykonywania zawodu w Polsce, a nie tylko wykształcenie i kwalifikacje, które stanowią podstawę do decyzji o wpisie do właściwego samorządu zawodowego oraz

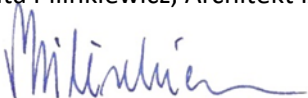
zawarcia polisy ubezpieczenia oc. Tymczasem zgodnie z załącznikiem nr 3c do regulaminu konkursu, zawierającym oświadczenie o spełnieniu warunku udziału w konkursie dotyczącego zdolności technicznej i zawodowej w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, zamawiający przewidział, że wystarczającym jest dysponowanie przez uczestnika jedną osobą, i to wyłącznie, posiadającą uprawnienia do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń, bez konieczności legitymowania się wpisem na listę Izby Architektów RP.

Zamawiający przewiduje zatem możliwość udziału w konkursie tych uczestników, którzy nie dysponują osobami posiadającymi prawo wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w zakresie projektowania architektonicznego w Polsce. To zaś może doprowadzić do sytuacji, w której laureat konkursu, z uwagi na brak stosownych uprawnień do wykonywania zawodu nie będzie miał możliwości wykonania dokumentacji projektowej, jako projektant w rozumieniu ustawy prawo budowlane oraz ustawy o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa. W konsekwencji zaś nie będzie ponosił odpowiedzialności zawodowej, na straży, której w imieniu państwa stoi samorząd zawodowy.

W świetle powyższego, Izba Architektów RP wnosi jak we wstępie.

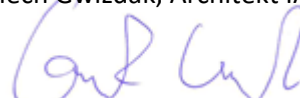
Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP

Do wiadomości:

- Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE
- Zarząd Główny SARP